

CDA

TWEEDE KAMERFRACTIE

Speech Maxime Verhagen Partijraad 2 november 2002

Embargo tot moment van uitspreken. Gesproken woord geldt

15 mei kozen de kiezers voor een andere aanpak.

Ze kozen voor een aanpak van de problemen op het gebied van veiligheid, onderwijs, gezondheidszorg en integratie.

Problemen die onder paars waren blijven liggen.

Te lang werden uitingen van onvrede te snel afgedaan als onderbuikgevoelens van een verwerende samenleving.

Dit resulteerde in een keuze voor de andere aanpak van het CDA en Jan Peter Balkenende en de grote opkomst van de Lijst Pim Fortuyn.

De politieke aardverschuiving betekende het afrekenen met de oude politiek. Een signaal dat de politiek aandacht moet hebben voor problemen die leven bij de mensen.

We zijn als fractie na de formatie van het kabinet Balkenende ook aan de slag gegaan om het vertrouwen dat de kiezers in ons hebben gesteld niet te beschamen.

Dat betekende dat we met dertig nieuwkomers op basis van het christen democratisch gedachtengoed als grootste regeringspartij ook onze

verantwoordelijkheid hebben genomen. In de afgelopen maanden hebben we oplossingen geboden voor de problemen op het gebied van veiligheid, zorg, onderwijs, integratie, mobiliteit en het terugdringen van de overheidsschuld. Dat eigen CDA gezicht hebben we ook vorm kunnen geven omdat het regeerakkoord een akkoord op hoofdlijnen is dat voldoende ruimte biedt voor dualisme en eigen CDA initiatieven gebaseerd op het CDA verkiezingsprogramma. We hebben dat vanaf het begin ook gedaan. De introductie van een levensloopbeleid om daarmee ouders meer tijd te geven voor zorg, opvoeding en aandacht voor het gezin.

Initiatieven om de beloftes van het CDA tijdens de verkiezingscampagne waar te maken, zoals de realisatie van de Hanzelijn, de ondertunneling van de A2 in Maastricht, een kwalitatief goed stads- en streekvervoer. Dus wat ons betreft staat de bus, de tram en de metro niet op de tocht. Initiatieven om melkertbanen om te zetten in werkelijke banen, zodat de controleur op de tram, de conciërge voor de school en de hulp in de verpleging niet afhankelijk is van subsidie, maar een echte baan wordt. Bij alle voorstellen die geld kosten hebben we er op gelet dat dit verantwoord is en de Staatsschuld in een generatie kan worden afgelost. We mogen niet op de pof blijven leven, we kunnen niet de rekening voor onze leuke dingen op het bordje van onze kinderen of kleinkinderen leggen. U koopt ook geen breedbeeldtelevisie als u al ongelooflijk rood staat bij de bank. Ook al is het onomstotelijk zo dat die nieuwe tv vast veel mooier is dat wat er nu in de woonkamer staat. En als het nou een beetje rood staan zou zijn

Iedere belastingbetaler betaalt alleen al aan rente op de staatsschuld ruim 8000 euro per jaar en dan hebben we nog geen Euro cent afgelost. In combinatie met de vergrijzing van de bevolking maakt het indringend de noodzaak duidelijk om de staatsschuld af te lossen in één generatie. In 2040 is 43% van de bevolking ouder dan 65 jaar. Ook dan wil het CDA mensen het recht kunnen garanderen op een goede AOW uitkering.

Het is daarom te betreuren dat er een einde kwam aan het kabinet Balkenende, want de problemen op het gebied van, veiligheid, zorg, onderwijs, integratie, mobiliteit en aflossing van de staatsschuld moeten dringend aangepakt worden. In die zin zaten wij als CDA fractie dan ook niet te wachten op het ontslag van het kabinet en nieuwe verkiezingen. De uitslag van 15 mei leidde tot een regering van het CDA samen met LPF en VVD. De kiezers waren zeldzaam duidelijk. Paars moest weg, Maar dan moet je wel een stabiele regeringscoalitie hebben en dat hadden we niet. De LPF heeft het vertrouwen (van de kiezer) gekregen, en de kans (in de Kamer en in de coalitie), maar heeft het niet waar gemaakt. Er bleven continu interne strubbelingen in de fractie, tussen de LPF bewindslieden en gekrakeel. Dit alles gaf ons geen vertrouwen om verder te gaan met de LPF. Geen opzet, het kon niet anders. Voor de aanpak van de problemen in ons land kun je niet iedere dag afhankelijk zijn van de toevallige gemoedstoestand van de tweede regeringspartij

Dat wil niet zeggen dat we stil zitten tot 22 januari. Gelukkig heeft de Kamer haar verantwoordelijkheid genomen om de begrotingen te behandelen, anders zouden we volgend jaar met miljarden extra schuld zijn geconfronteerd en was de noodzakelijke omslag in de gezondheidszorg, het onderwijs en de veiligheid op de lange baan geschoven. Het is wel stuitend dat de beide paarse dames Netelenbos en Jorritsma op het laatste moment zand in de wielen hebben gestrooid en het kabinetsplan om te komen tot verdeling van de radiofrequenties op basis van een vergelijkende toets controversieel verklaarden. Ik ga er van uit dat Zalm volgende week tot zinnen komt en de al jaren durende soap over de verdeling van de radiofrequenties niet nog langer voortzet. Het staat de VVD natuurlijk vrij om haar eigen standpunten te hebben, maar blokkades zijn op dit moment onverantwoord. Het zal toch niet zo zijn dat de VVD met het oog op de campagne bang is het debat in de kamer aan te gaan. Als je wil dat de kiezer iets te kiezen heeft dan moet je ook niet weglopen voor je keuzes.

Het CDA zal in ieder geval de verkiezingen ingaan op basis van haar eigen verkiezingsprogramma. We zullen natuurlijk ons programma moeten actualiseren op basis van de veranderde financieel-economische omstandigheden, maar dan gaat het eerder om een bijsluiter dan om een totaal nieuw verkiezingsprogramma. De thema's veiligheid, zorg, onderwijs, integratie mobiliteit en herstel van waarden en normen zijn nog even actueel als een jaar geleden en de CDA-oplossingen zijn nog even nodig.

Nederland moet veiliger worden, mensen moeten veilig op straat kunnen lopen zonder beroofd te worden of in elkaar geslagen te worden. Dinsdag 22 oktober was weer een dieptepunt. De dood van Rene Steegmans was schokkend, verbijsterend en onvoorstelbaar. Iemand die opkwam voor een ander en onbeschot tuig aansprak op hun gedrag moest dit met het leven bekopen. Wat hier gebeurd is heeft ook te maken met waarden en normen, integratie, maar bovenal met veiligheid. Thema's die ieder op zich staan maar ook verbonden zijn.

Het toont ook hoe het gesteld is met de integratie. Als iemand na 25 à 30 jaar in Nederland de taal niet machtig is en doodslag denkt goed te kunnen praten met een verwijzing naar een religieuze overtuiging en een misplaatst eergevoel, dan is er iets goed fout. Dat vraagt om een aanpak van het integratieprobleem. Ik kom daar nog op terug.

Vaststaat in ieder geval dat een samenleving zonder waarden, zonder respect voor elkaar in alle opzichten waardeloos is. Ook al gedragen de meeste mensen zich keurig ten opzichte van elkaar dan nog worden we in toenemende mate geconfronteerd met een groep mensen die zich niet houdt aan de meest elementaire fatsoensnormen.

In brede kring maakt men zich zorgen over normvervaging, toename van criminaliteit en geweld op straat en het feit dat daders een steeds jongere leeftijd hebben. Nederland verruwt, scheldpartijen, agressieve uitingen van teleurgestelde burgers zijn weliswaar nog niet de norm, nog geen gemeengoed maar nemen meer en meer toe. De verhalen van trambestuurders, conducteurs, winkeliers, huisartsen, medewerkers van de sociale dienst en leraren zijn wat dat betreft schokkend. De opgestoken middelvinger in het verkeer is inmiddels een vertrouwd beeld dan de richtingaanwijzer. Het gescheld en getier van passagiers als een tramconductor een noodstop moet maken als iemand onverhoeds de trambaan oversteekt, de verhalen in het recent verschenen boek "Lesje geleerd" over agressie en grof geweld ten opzichte van leraren, toenemende onveiligheid, vervuiling van het straatbeeld en verval van fatsoensnormen vragen om herbezinning op ons doen en laten. Het is niet normaal om iemand verrot te schelden als hij of zij in de weg staat. De openbare ruimte is gebaat bij een zekere beleefdheid, bij het besef dat je te maken hebt met andere mensen, met mensen die anders zijn dan jezelf. Mensen kunnen niet alleen op zich zelf en voor zichzelf leven. Niet naast elkaar maar met elkaar. Het samenleven van mensen in een veelvormige samenleving vraagt overigens meer dan alleen elkaar niet lastig vallen. Dat vraagt om een betrokken samenleving waarin respect, naastenliefde en verantwoordelijkheid centraal staan. In toenemende mate is het noodzakelijk invulling te geven aan de vraag wat voor samenleving gewenst is en welke waarden daarin bepalend dienen te zijn. Terecht is dan ook deze discussie door Jan Peter Balkenende op de politieke agenda gezet.

Het gaat juist om die gedeelde waarden en normen die het cement vormen voor een samenleving in plaats van gescheiden naast elkaar wonen. Vandaar dat de discussie over waarden en normen ook nauw verbonden is met de huidige discussie over het integratiebeleid. Een integratiebeleid richt juist op het creëren van de voorwaarden voor identificatie met de cultuur en waarden van de rechtsstaat.

Een gedegen opleiding en een goede maatschappelijke positie zijn nodig maar nog geen garantie voor een geslaagde integratie. Het gaat ook om een zekere mate van verbondenheid en loyaliteit, om betrokkenheid bij en gerichtheid op de nieuwe samenleving. Het gaat ook om een besef van onderliggende waarden die je met elkaar deelt. In alle verscheidenheid is het van belang dat er ook een gezamenlijke cultuur is die het samenleven draagt. Dan gaat het om affiniteit krijgen met een samenleving die weliswaar pluriform van karakter is, maar waarin bepaalde essentiële normen en waarden worden gedeeld. . “Als de nieuwe Nederlanders maar een baan en een huis hebben, komt het allemaal wel goed” is niet voldoende. Hoe mooi en waardevol het concept van respect voor culturen of respect voor de individuele keuzevrijheid ook is: de samenleving moet niet met een mond vol tanden staan tegenover jongens in een willekeurige klas in het beroepsonderwijs die niet bereid zijn onderwijs te krijgen van een vrouwelijke leerkracht. Het relativistische concept van de gelijkwaardigheid van culturen ontkracht ieder verweer wanneer meisjes hun opleiding niet mogen afmaken omdat een huwelijk voor hen is geregeld. De paarse partijen hebben te lang de kop in het zand gestoken waardoor het huidige integratiebeleid fors te kort schiet.

Wij hebben als CDA fractie het kabinet Balkenende dan ook gesteund in een andere aanpak van de integratie. Dit moet ertoe leiden dat een ieder die hier woont zich werkelijk verbonden voelt met en deel uitmaakt van de Nederlandse samenleving en Nederlandse waarden en normen. Concrete resultaten op dit terrein zijn van levensbelang voor het met elkaar kunnen blijven leven in Nederland.

Dat betekent ook dat het onderwijs van scholen in Nederland gericht moet zijn op integratie in de Nederlandse samenleving. Dat betekent extra aandacht voor mensen in een achterstandssituatie, maar ook sluiting van scholen die juist bijdragen aan segregatie en oproepen tot haat. Over die achterstandssituatie: Het CDA wil dat er een systeem komt van parallelklassen en schakelklassen, waardoor kinderen met een grote taalachterstand in aparte klassen komen met extra aandacht voor Nederlandse taal en cultuur. De parallelklassen zorgen ervoor dat leerlingen gericht achterstanden kunnen inhalen en het reguliere onderwijs wordt ontlast. Het niveau wordt niet of minder naar beneden gehaald en het werken in de klas wordt weer aantrekkelijker. Binnenkort zal het Wetenschappelijk instituut van het CDA in een rapport over de multiculturele samenleving hier nader op ingaan.

Voor een veilige samenleving is behalve aandacht voor waarden en normen en integratie; preventie, handhaven en bestraffen nodig. Als een van de daders van de doodslag op Rene Steegmans de dag na de begrafenis alweer vrij rondloopt is er op het gebied van repressie nog het nodige te doen. Terecht is het OM hiertegen in beroep gegaan.

Piet Hein Donner heeft samen met collega Remkes een veiligheidsplan gepresenteerd. In dit plan staan concrete voorstellen om de veiligheid te vergroten. Het stoppen van gedogen, een hardere aanpak van draaideurcriminelen, opvoedingsondersteuning voor ouders en jongeren, extra agenten en meer gevangen op een cel. Punten die u ook terug kunt vinden in ons verkiezingsprogram. Daarnaast heeft de fractie niet stil gezeten en is met eigen initiatieven gekomen:

- Een initiatief van Wim van de Camp maakt het mogelijk mensen op straat preventief te fouilleren. De CDA-fractie wil nu een verdere uitbreiding naar het openbaar vervoer.
- Moord en doodslag kunnen niet meer verjaren, dankzij een initiatief van Theo Rietkerk .
- Om geweld op straat verder in te perken wordt binnen kort een initiatiefwet ingediend waardoor:
 - geweld op straat zwaarder kan worden gestraft. De gevangenisstraf voor moord gaat daarmee van 10 naar 15 jaar;
 - recidivisten een strafverhoging krijgen waarmee moord op de maximum gevangenisstraf van 20 jaar komt.
 - en geweld tegen mensen in functie zwaarder bestraft wordt. Dit geldt voor de politieagent en de conducteur, maar ook voor de arts en de wegwacht.

Aanpak van de problemen in de Nederlandse samenleving blijft voor het CDA essentieel.

Het is daarnaast noodzakelijk dat we de lessen verstaan die we afgelopen jaar hebben gekregen. Dat betekent geen terugkeer naar de oude politiek. Een einde aan de enorme hoeveelheid regelzucht en bureaucratie. Daadkracht en de moed om moeilijke beslissingen te nemen. Het strategisch akkoord heeft laten zien dat het wel degelijk mogelijk is om knopen door te hakken op onderwerpen die te lang zijn blijven liggen, zoals de WAO, het zorgstelsel, het asielbeleid en veiligheid. De oplossingen van gisteren van het strategisch akkoord zijn ook nog vandaag waardevol en een goed antwoord op de onvrede in de samenleving. Tegelijkertijd is het zo dat het Strategisch akkoord wel een compromis is. Veel van ons verkiezingsprogramma is er in terug te vinden, maar bijvoorbeeld onze ideeën over inkomensbeleid niet geheel. Het is daarom ook van belang dat we op basis van ons eigen verhaal versterkt uit de verkiezingen kunnen komen.

Dat geldt ook als we kijken naar voor ons belangrijke punten als ontwikkelingssamenwerking of de publieke omroep. Zalm verviel verleden week meteen weer in zijn oude stokpaardjes: verlaging budget OS en forse bezuinigingen op de publieke omroep. Er is wat mij betreft geen denken aan dat wij akkoord zouden gaan met een verlaging van het OS budget. Werken aan verbetering van de kwaliteit ja zeker, werken aan betere markttoegang voor ontwikkelingslanden ja zeker, maar solidariteit met de arme landen verdraagt zich niet met het tornen aan het percentage voor ontwikkelingssamenwerking.

Over het verbeteren van kwaliteit en het doelmatig besteden van gelden ten behoeve van de publieke omroep valt met ons ook zeker te praten, maar dat wil niet zeggen dat je een net zou moeten weghalen, zoals Zalm wil. Als je een net weghaalt, dan breng je in feite de publieke omroep om zeep, want als je een streep zet door het derde net dan vallen zo veel reclame-inkomsten weg dat er maar voor een televisienet geld overblijft. Dat is geen volwaardig publieke omroep meer. Een publieke omroep die van groot belang blijft als medium voor meningsuiting en meningsvorming. Dat wij pal staan voor een volwaardige publieke omroep moge duidelijk zijn, daar hebben wij geen laag bij de grondse aanval a la Jeltje van Nieuwenhoven richting Zalm voor nodig.

Ik heb geen denigrerend taalgebruik nodig om de kiezer duidelijk te maken waar het CDA voor staat. De PvdA zwabbert overigens op het gebied van de publieke omroep. Nog niet zolang geleden neigde de PvdA bij monde van de toenmalige mediawoordvoerder ook naar het in de uitverkoop gooien van de publieke omroep en moest de VARA er aan te pas komen om de PvdA tot bezinning te brengen. En een van de kandidaten voor het lijsttrekkerschap van de PvdA pleitte deze week ook hartstochtelijk voor het opheffen van het derde net. Hoe betrouwbaar is de PvdA? Dat zelfde geldt voor de ommezwaai van Wouter Bos, Nog geen jaar geleden stelde hij in de Tweede Kamer dat de hypotheekrenteaf trek bij hem veilig zou zijn en nu gaat hij en in zijn kielzog de hele PvdA torren aan de aftrek. Na het automobilistje pesten is nu ook de huizenbezitter de klos. En dit zogenaamd om de starters betere kansen te geven. Een ding is duidelijk. De huizenmarkt zal in elkaar storten en van doorstroming naar een duurdere woning zal geen sprake meer zijn dus ook geen huizen voor starters.

Het CDA staat als een huis, voor starters en voor ouderen. Het CDA voor een betrokken samenleving en een betrouwbare overheid. Daarmee kunnen we met een gerust hart de kiezer tegemoet treden.